

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce **M. A.**, adresa pro doručování : Pobytové středisko Ministerstva vnitra, 517 41 Kostelec nad Orlicí, proti žalované **Policii České republiky**, Ředitelství služby cizinecké policie, Olšanská 2, P.O. Box 78, 130 51 Praha 3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. července 2011, č.j. CPR-2698/ČJ-2011-9CPR-V237, t a k t o :

- I.   **Žalobci s e p ř i z n á v á osvobození od soudního poplatku.**
- II.   **Žaloba s e z a m í t á .**
- III.   **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaná shora označeným rozhodnutím v zásadě potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Ústí nad Labem ze dne 2. 2. 2011, č.j. KRPU-12592-26/ČJ-2011-040022-SV-RD, kterým bylo žalobci uloženo správní vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalovaná pouze změnila výrok týkající se doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, a výrok

týkající se doby k vycestování z území České republiky. Přesné znění změn uvedených výroků bude uvedeno níže.

Ve včas podané žalobě napadl žalobce právě výrok týkající se doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území. Žalovaná dle jeho názoru porušila formulací tohoto výroku čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod ve spojení s § 118 odst. 1 a § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

Z obsahu těchto ustanovení, která žalobce v žalobě ocitoval, dle něho nevyplývá pravomoc žalované k tomu, aby v rozhodnutí o vyhoštění určovala, kdy nastává počátek doby, po kterou cizinci vstup na území států EU nelze umožnit. Za nepřijatelné považoval odůvodnění žalované, že počátek a konec této doby je přímým důsledkem její pravomoci rozhodnout, jak dlouhá má daná doba být. Stanovení doby, po kterou cizinec má povinnost zdržovat se mimo území smluvních států EU představuje založení určité povinnosti, a proto musí být uvedeno dle § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve výroku správního rozhodnutí. To ale neplatí o určení okamžiku, kdy tato doba začíná plynout a kdy končí. Počítání lhůt, tj. určení okamžiku jejich zahájení a skončení, obecně nelze považovat za rozhodování o právech a povinnostech účastníků řízení, pokračoval žalobce. Jejich režim je zpravidla stanoven přímo příslušným zákonem a bývá vázán na obecné instituty správního práva, jako jsou právní moc rozhodnutí, vykonatelnost rozhodnutí apod. Nemohou však být individuálně určovány rozhodnutím správního orgánu a nemohou tedy být ani předmětem výroku správního rozhodnutí.

Navíc způsob, jakým žalovaná stanovila počátek běhu šestiměsíční doby, po kterou žalobce nesmí vstoupit na území států EU, nemá dle žalobce oporu v zákoně o pobytu cizinců. Žalovaná totiž svůj závěr, že „počátek běhu této doby je stanoven okamžikem, kdy cizinec pozbude oprávnění pobývat na území ČR“, nespojuje s žádným ustanovením zákona o pobytu cizinců ani jiného zákona a uvedený výrok je tedy nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Ačkoliv to žalobce výslovně nenavrhl, z kontextu žaloby bylo zřejmé, že se domáhá zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.

K žalobě podala žalovaná vyjádření. Upozornila, že povinnost specifikovat dobu, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států EU, je zakotvena v § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a to textem : „*Dobu, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie, stanoví policie v rozhodnutí o správním vyhoštění cizince*“. Tato konstrukce byla do zákona o pobytu cizinců vložena zákonem č. 428/2005 Sb. za účelem odstranění vady konstrukce předešlé, dle níž byla doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, stanovena dobou platnosti rozhodnutí. Vadnou byla tato úprava shledána proto, že doba, po kterou byl cizinci omezen vstup na území, počínala běžet okamžikem vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, čímž fakticky docházelo k neodůvodněnému zkracování doby takového omezení ještě před jeho realizací. Současná právní úprava proto v § 118 odst. 1 citovaného zákona explicitně zakotvuje povinnost policie stanovit dobu, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na

území. Má-li být tato doba jasná a zřetelná, musí policie současně se stanovením délky této doby stanovit i její počátek a konec. Zákon nespecifikuje, že by policie měla povinnost stanovit pouze délku uvedené doby, nýbrž dobu jako takovou.

Dle žalované bylo úmyslem zákonodárce „stavět“ běh doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, a to na dobu, po kterou nelze výkon rozhodnutí o správním vyhoštění vynutit z důvodu odložení vykonatelnosti takového rozhodnutí. Počátek běhu této doby je proto v zásadě stanoven okamžikem, kdy cizinec pozbude oprávnění pobývat na území České republiky, neboť předpokladem pro počátek běhu uvedené doby je stav, kdy cizinec již nadále nemůže v souladu se zákonem setrvávat na našem území. Dle žalované právě v době, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, je realizován samotný účel rozhodnutí o správním vyhoštění, tedy dosažení faktického stavu, aby cizinec nemohl po stanovenou dobu i proti vlastní vůli na území České republiky pobývat. Jinak by institut správního vyhoštění pozbyl smysl a účel, dodala žalovaná.

Dle jejího názoru tak bylo napadené rozhodnutí vydáno v souladu právními předpisy, a proto navrhla, aby krajský soud žalobu zamítl.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen “s. ř. s”). Učinil tak bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s. ř. s., když k takovému postupu obě strany sporu udělily souhlas postupem dle § 51 odst. 1 věty druhé s. ř.s., o čemž byly ve výzvě předsedy senátu řádně poučeny. O věci usoudil krajský soud následovně.

Předně nepřehlédl, že žalobce požádal v žalobě o osvobození od platby soudního poplatku. Svoji žádost odůvodnil žalobce tím, že je v postavení žadatele o mezinárodní ochranu, a nemá z toho důvodu žádné finanční prostředky, ani možnost si je vydělat.

Dle § 35 odst. 7 s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Od soudních poplatků pak může být účastník osvobozen, pokud doloží, že nemá dostatečné prostředky (srovnej ustanovení § 36 odst. 3 s.ř.s.).

Shora uvedeným údajům poskytnutým žalobcem neměl krajský soud důvod nevěřit, potvrzuje je i obsah předloženého správního spisu. Po zhodnocení uvedených skutečností proto krajský soud dospěl k závěru, že jsou dány podmínky pro osvobození žalobce od soudního poplatku ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s.

Žaloba obsahovala pouze jedinou žalobní námitku, kterou žalobce brojil toliko proti jednomu z výroků napadeného rozhodnutí, a to výroku týkajícího se doby, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Po změně provedené žalovanou tento výrok zní : *„Doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, se stanovuje na 6 (šest) měsíců. Počátek této doby se, v souladu s ustanovením § 118 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., stanovuje od okamžiku, kdy cizinec pozbude oprávnění k pobytu na území*

České republiky.“ Žalobce nesouhlasil konkrétně s tím, že uvedený výrok obsahuje druhou z citovaných vět, kterou žalovaná určila počátek běhu doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie.

Žalobcova námitka úzce souvisí s problematikou vykonatelnosti rozhodnutí o správním vyhoštění. Ta je shodou okolností v současné době v centru pozornosti správních soudů, neboť jeden ze senátů Nejvyššího správního soudu se obrátil na jeho rozšířený senát s otázkou, zda se staví běh doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, po dobu, kdy je rozhodnutí o správním vyhoštění nevykonatelné a to za situace, kdy bylo dané rozhodnutí vydáno podle zákona o pobytu cizinců ve znění po novelizaci provedené zákonem č. 428/2005 Sb.

Na rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu však krajský soud čekat nemohl, protože je o žalobě proti rozhodnutí o správním vyhoštění povinen rozhodnout ve lhůtě stanovené v § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců. Musel si proto o této otázce učinit úsudek sám, neboť to pro posouzení přezkoumávané věci považoval z důvodů níže rozvedených za podstatné.

Ustanovení § 118 odst. 1 po novelizaci provedené zákonem č. 428/2005 Sb. zní : *Správním vyhoštěním se rozumí ukončení pobytu cizince na území, které je spojeno se stanovením doby k vycestování z území a doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie. Doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie, stanoví policie v rozhodnutí o správním vyhoštění cizince. V odůvodněných případech lze rozhodnutím stanovit hraniční přechod pro vycestování z území.*

Dle názoru krajského soudu nelze uvedené ustanovení vykládat jinak, než že doba, po kterou nelze cizinci vstup na území členských států Evropské unie, se staví po dobu, po kterou není rozhodnutí o správním vyhoštění vykonatelné. To bylo ostatně smyslem novely realizované zákonem č. 428/2005 Sb., jak vyplývá z jeho důvodové zprávy. Opačný výklad by totiž vedl k situacím, které do té doby běžně nastávaly. Pokud se počátek běhu uvedené doby vázal na okamžik nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění (jak výslovně vyplývalo z předchozí právní úpravy), docházelo často k tomu, že tato doba uplynula ještě před tím, než se rozhodnutí o správním vyhoštění stalo vykonatelným. Tím ovšem pozbylo jakéhokoliv faktického významu a zcela se minulo účinkem. Právě proto byl institut správního vyhoštění shora citovaným způsobem novelizován a dle krajského soudu není s ohledem na současnou zákonnou úpravu jediný racionální důvod setrvávat na dosavadních právních názorech ohledně počátku běhu doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, protože tím by byl popřen jak smysl citované novely, tak účel institutu správního vyhoštění. Proto zastává názor vyslovený v úvodu tohoto odstavce.

Tento závěr považuje krajský soud za podstatný i pro posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Ze shora citovaného ustanovení § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců plyne, že policie stanoví v rozhodnutí o správním vyhoštění cizince dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Mezi účastníky je spor o tom, zda je oprávněna stanovit také počátek běhu této doby. V tom dává krajský soud za pravdu názoru žalobce. Otázky spojené s počátkem,

přerušením, stavěním či koncem běhu určitých lhůt (byť by tyto lhůty byly založeny výrokem rozhodnutí správního orgánu) skutečně v zásadě nejsou předmětem rozhodování správního orgánu. Jedná se totiž o procesně právní instituty, a proto odpovědi na otázky spojené s jejich aplikací je nutno hledat především v ustanoveních právních předpisů, podle nichž to které správní řízení probíhá. Žalovaná tedy měla v souladu se zněním § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců pravomoc stanovit dobu, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, nikoliv však počátek této doby. V tom dle krajského soudu pochybila.

V návaznosti na tento závěr krajský soud musel zvážit, zda uvedené pochybení mělo vliv nebo mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Ze shora uvedeného plyne, že žalobou napadený výrok neměl obsahovat tuto větu : *„Počátek této doby se, v souladu s ustanovením § 118 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., stanovuje od okamžiku, kdy cizinec pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky.“* Žalovaná odůvodnila tento výrok na str. 6 napadeného rozhodnutí, kde uvedla, že předpokladem pro počátek běhu této doby je ztráta (zánik) oprávnění cizince k pobytu v České republice, kdy cizinec již nemůže v souladu se zákonem pobývat na jejím území. Uvedený názor žalované je tedy v souladu se shora předestřeným názorem krajského soudu na otázku stavění běhu doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území. Jestliže tedy žalovaná stanovila počátek běhu této doby okamžikem, kdy cizinec pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky, učinila tak sice nad rámec své pravomoci, ale způsobem, který je v souladu se zákonným výkladem ustanovení § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Tedy, že doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, se staví po dobu, kdy je rozhodnutí o správním vyhoštění nevykonatelné. A vykonatelným se stane právě v okamžiku, kdy cizinec pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky.

Krajský soud proto dospěl k závěru, že žalovaná sice neměla pravomoc k tomu, aby výrokem rozhodnutí o správním vyhoštění cizince stanovila počátek doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, ale uvedené pochybení nebylo v přezkoumávané věci natolik intenzivního charakteru, aby mělo vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé. A to z důvodu, že žalovaná stanovila počátek uvedené doby způsobem, který je zcela v souladu se zákonem o pobytu cizinců. Tím nedošlo a ani v budoucnu nemůže dojít k porušení žádného ze žalobcových práv či právem chráněných zájmů.

Protože žaloba jiný žalobní bod neobsahovala, neshledal ji krajský soud důvodnou a nezbylo mu, než ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto na náhradu nákladů řízení právo. Žalovaná náklady řízení neúčtovala a krajský soud navíc z obsahu soudního spisu nezjistil, že by jí nějaké vznikly. Proto rozhodl o nákladech řízení tak, jak je uvedeno ve výroku II. rozsudku.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti pravomocnému rozhodnutí je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat z důvodů uvedených v § 102 a násl. s. ř. s. ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ke Krajskému soudu v Hradci Králové. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 20. září 2011

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu